

Historie herleefde in Tilburg

Foto Remmers Tilburg

Met vliegend vendel en slaande trom betrad een deputatie van de drie Tilburgse gilden (aangevuld met tamboers en vendeliers uit de Kring „Het Kwartier van Oirschot“) op 25 september 1969 het domein van de historische Tongerlose Hoef te Tilburg voor de feestelijke opening van dit fraai gerestaureerde gebouwencomplex. Voorop (van links naar rechts) de vaandrigs met de prachtige vaandels van St. Joris, St. Dionysius en St. Sebastiaan, waarachter de drie koningen met hun kostbaar koningszilver, schitterend in de najaarszon. Op de achtergrond de herbouwde schaapskooi, een van de vijf gebouwen dezer Kempische hoeve die herinnert aan de eeuwenoude banden van de Abdij Tongelro met Tilburg. De gerestaureerde Tongerlose Hoef dient thans als huisvesting van het Tilburgs Studentencorps St. Olof, dat bij deze gelegenheid een boekje uitgaf „De Tongerlose Hoef en Tilburg“ (nog verkrijgbaar ad f 2,50 Reitsehoevenstraat 129 Tilburg). Deze Brabantse gildendeputatie heeft door haar fiere verschijning daadwerkelijk bijgedragen aan een luisterrijke opening van dit weer levend geworden monument.

J.B.

„De Gildetrom“, driemaandelijks tijdschrift van de Kring „Het Kwartier van Oirschot“, aangesloten bij de Federatie van Noord-Brabantse Schuttersgilden.

Redactie: C. A. B. A. M. Schade, De Hooge Braaken, Moergestel, telefoon 04243-370.

Redactieraad: Het Kringbestuur van „Het Kwartier van Oirschot“.

Correspondenten: voor de Federatie: Math. E. M. van der Voort, Valklaan 6, Eindhoven
voor Oirschot: Th. A. van de Loo, Jan van Galenstraat 2, Oirschot
voor Peelland: Alph. G. M. Niessen, Veestraat 43, Helmond
voor Maasland: Jan Th. M. Toorians, Willibrordusstraat 4, Loon op Zand.
voor Het Land van Cuyk: G. H. Delahaye, Spoorstraat 101, Gennep.
voor Kempenland: Math. E. M. van der Voort, Valklaan 6, Eindhoven.

Administratie: H. A. J. van Erve, Rootven 60, Moergestel, telefoon 04243-306.

Betalingen: Boerenleenbank te Hilvarenbeek; postrekening van de bank: 1079104.

Typografische verzorging: Drukkerij Harry Bek en Zn., Hoogstraat 5-7, Veghel, telefoon 04130-3411.

Particuliere abonnementen: f 3,— per jaar franco thuis.

(Advertenties: voor vier nummers f 25,— (1/4 pag.), f 50,— (1/2 pag.), f 100,— (3/4 pag.), f 200,— (1 pag.).)

Van de redactie

Bijdragen: voor de volgende aflevering, maart 1970, ook van de correspondenten, worden uiterlijk ingewacht op zaterdag 28 februari.

Particuliere abonnementen: met ingang van de 17e jaargang worden deze vanwege de algemene kostenstijging zeer tot ons leedwezen verhoogd tot f 4,— per jaar, dus f 1,— per nummer franco thuis.

Advertenties: Deze worden ineens voor alle vier nummers als inlegvel gedrukt; het is dus zaak, dat vóór het uitkomen van de eerste aflevering, alle advertenties voor het hele jaar binnen zijn. De Gildeoverheden worden vriendelijk doch dringend verzocht, tenminste ieder twee advertenties aan te werven: zonder deze kan ons blad niet voortbestaan. Inzenden, zo mogelijk met cliché, vóór 28 februari; voor het tarief, zie voorpagina.

Losse nummers: aan de oproep in vorige afleveringen, deze terug te willen zenden aan de administratie, in geval men ze niet bewaart, is maar nauwelijks gehoor gegeven; toch zitten velen, die hun jaargangen completereerd willen zien, er om te springen! Als bij iedere Gild één mannetje er zich mede belast, zijn wij geholpen! Niet allemaal tegelijk!

Bronvermelding: artikelen en berichten uit dit periodiek mogen worden overgenomen, mits „De Gildetrom” wordt vermeld.

Boekbespreking: Door het overlijden van Mevr. van Ryckevorsel, is de bespreking van het boek van Jan Toorians „Het Vendel”, gestagneerd; hopelijk zal het eerste nummer in het nieuwe jaar de recentie bevatten.

Inhoud 16e jaargang: door de goede zorgen van ons bestuurslid Dhr. J. A. J. Becx, archivaris te Hilvarenbeek, zal evenals van de 15e jaargang een overzichtelijke inhoud verschijnen, welke van het grootste belang is voor degenen, die hun jaargang willen laten inbinden, en dat zijn er meer dan u denkt! Genoemde inhoudsopgave treft u aan in de eerste aflevering in 1970.

Kerstbroederschap

Als het jaar ten einde spoedt, komt men er gemakkelijk toe eens een terugblik te werpen op hetgeen weer voorbij ging; het moois, dat we konden beleven; op het minder prettige ook, wat ons overkwam.

Het is verstandig dit laatste zoveel mogelijk te laten rusten en vooral te zien naar wat aan schoons mochten beleven.

Voor de Hooge Mierde gemeenschap is het ongetwijfeld één van de hoogtijdagen geweest, toen honderden gildebroeders en zusters uit het Kwartier van Oirschot hier samenkwamen om hun gildedag te vieren.

We hebben een blijde herinnering hieraan door de kleurenfilm, welke één van mijn parochianen hiervan maakte en toen ik deze onlangs zag, herleefde alles weer van die blijde zonnovergoten dag. De broederschap onder elkaar; de saamhorigheid; dat bezielde zijn van dat, waar thans wel eens mede gespot wordt; de trouw aan altaar en troon.

Kerstmis komt in zicht. Het feest van de Broederschap. Broederschap zegt: liefde, maar is er een groter liefdefeest denkbaar dan Kerstmis, toen Gods Zoon zich uit louter liefde tot de gevallen mens, mens werd om de mens met God te verbroederen? We spreken tegenwoordig zoveel over medemenselijkheid. Maar kan men van een groter medemenselijkheid spreken, dan wanneer een God mede mens werd, om het lijden, de pijn, de vreugde en het geluk van die mens beter, ja ten volle te kunnen aanvoelen en verstaan. Gildebroeders en zusters, laat ons de les van de Kerststal begrijpen. Ere aan God in den hoge, dat is de beleving van Uw devies, van Uw trouw aan het Altaar, en dat vraagt van u vrede met iedereen; broederschap tegenover allen.

Ik bid u toe, dat gij die les van het Christus-kind moogt verstaan. In die geest wens ik u een Zalig Kerstfeest in de stilte van uw hart, en ook vrolijke kerstdagen in huiselijke sfeer met kerstboom en kerstkrans en alles wat gezellig is.

P. van Luyck,
Pastoor Hooge Mierde

Geen vreemde elementen in onze Gilden!

De zomer bracht ons de kleur en de fleur van de Kring-gildedagen die steeds meer bezoekers ook van buiten de provincie gaan trekken, de vaardigheid van schutters en trommelaars, de zwier vooral van het vendelen. Zij bewonderen het koningszilver van vaak vele eeuwen, de geborduurde standaards en de soms kostelijke archieven. Onze gilden staan al jaren en jaren weer volop in de belangstelling. Helaas dreigt nu het gevaar dat zij het net te mooi willen maken door het toevoegen van groepen die aan het echte gilde ten enenmale vreemd zijn.

Wij hebben hier het oog op het..... ver-amerikaansen van onze Brabantse gilden door de toevoeging van drumbands met overslagtrommen, paukentrommen, een tambour-maitre, zelfs vrouwelijke tambours en bazuinblazers en, het ergste van al, majorettes. Al deze sier valt in een echte drumband of in een carnavalsoptocht best te waarderen. Hoe meer er van komen, des te liever het ons is. Alleen: in en bij een gilde horen ze niet thuis want ze bederven de gildesfeer.

Kenner van het gildewezen vinden dit jammer, vrezen ook dat nog onbedorven gilden er door zullen worden aangestoken volgens de regel „kan het er bij dan doe het er bij!” Het kan er niet bij omdat het er niet bij hoort. Als een harmonie of een fanfare zich geen drumband kan permitteren is er niets tegen dat gildeleden individueel het initiatief tot oprichting van zo'n gezelschap nemen maar dan los van het gilde en nimmer tesamen optrekkend tenzij misschien enkel in eigen dorp en in dat geval het gilde als hebbende de oudste rechten voorop.

Neemt het gilde deel aan een Kringgildedag of een landjuweel dan blijve de drumband thuis want het is daar geen drumbandconcours maar een manifestatie van schutsgilden.

Het zou veel beter zijn voor een gilde dat goed in zijn slappewas zit eens aandacht te schenken aan de eigen trommen. De trom is een echt gildesymbool want het geeft orde, regel en gezamenlijkheid aan. Voor een schutsgilde echter alleen de echte gildetrom en hoogstens — maar eigenlijk liever niet — de platte muziektrom voor de aspirant-tambours onder de zestien jaar, al kunnen die veel beter de lichtere halve-gildetrom aan-gepen.

Wat voor een gilde eveneens belangrijk is: een deskundige beoordeling wanneer het aan wedstrijden deelneemt. Nog te vaak worden notabelen en hun vrouwen of artisten die van hun eigen stiel wel verstand hebben maar weinig of niets van het gildewezen weten als juryleden gecharterd. Dat leidt dan tot hoogst verwonderlijke, om niet te zeggen ergerlijke uitspraken. Een klein voorbeeld. Jarenlang is in een der Kringen een gildetrom als de oudste bekroond, louter op het ingeslagen jaartal dat liefst terugging tot dertienhonderdzoveel toen er amper trommen in gebruik waren. Tot eens een jurylid het geval onder het oog kreeg en ontdekte dat de 3 van dertienhonderd geenszins overeenkwam met de schrijfwijze van die tijd.

De gildeoverheid was verontwaardigd maar een antiquair van naam bevestigde volledig het inzicht van het jurylid. Vermoedelijk had een slimmeling toen er eens een nieuw kalfs-vel gespannen moest worden de 5 van vijf-

Specialiteit
Brabantse
Koffietafels

*

Diners voor
gezelschappen
tot 700
personen

*

Gildehuis
St. Barbara

HOTEL KLEIN SPEYCK OISTERWIJK — TELEFOON 04242 - 2263

tienhonderd zó bijgewerkt dat ze voor een ondeskundige voor een 3 kon doorgaan. Methoden als deze zijn een gilde onwaardig. De welvaart heeft onze gilden steeds fraaier van uiterlijk gemaakt, heeft ook verantwoord de moderne koningsschilden geleverd en ar-

tistische moderne vaandels en standaards. Laat men het daarin blijven zoeken en geen wezensvreemde elementen aan het optreden toevoegen.

Waalre

S. H. A. M. Zoetmulder.

Brabants Gildezilver IX

(vervolg van pag. 684, jaargang 1967)

DRS. W. H. TH. KNIPPENBERG

Best, Sint-Annagilde

De actieve schoolmeester en pastoor van Best, Willem Aegidius Heerbeek, liet in 1628 de oude houten Sint-Annakapel in steen herbouwen (Schutjes III, 263, 267). Of er toen al een Sint-Annagilde bestond, is niet bekend. In het Antwerps Museum „Vleeshuis” (dl. VII, Edelsmeedwerk, ca. 1960, nr. 153 en 164) bevindt zich een reeks koningsschilden van dit gilde uit de jaren 1763-1863. De keten bevat een vogel met het opschrift „G.V.N., Ao 1770”; de vogel is gemerkt met een gekroonde zespuntster en IK in een schild; beide merken komen ook voor op een koningsschild te Someren 1777 en behoren waarschijnlijk bij de zilversmid Jac. Kuypers, Eindhoven's-Hertogenbosch (Brabantia 1966, 133; 1968, 275; Crooy nr. 164). De dertien koningsschilden hebben vaak een afbeelding van een klomp, hetgeen past bij Best als een centrum van klompenmakers.

1763 Peter Aart Walravens; afb. raaf op een klomp onder een grafelijke kroon.

1782 Gerrit Essens; afb. klomp.

1786 Lennardus van der Vleuten; afb. klomp; merken van 's-Hertogenbosch, jaarletter gekroonde O (= 1787) en gekroonde MH (Mathias van Heeck; Crooy nr. 162; vanaf 1779).

1797 Willem Dirk van Santvoort; afb. klompenmaker; merken: een onleesbaare, en HVDS (Henricus Dominicus van der Sande te Oirschot; Brabantia 17, 1968, 275).

1808 Linderd van der Vleuten.

1819 Adriaan Schepens.

1826 Jacobus Rossche; merk HVDS boven sterretje (zie 1797).

1830 Joseph van de Sande; merken leeuw-tje + 2, jrl C (1837) en HVDS boven sterretje (zie 1797).

1838 Peter van den Boom; merken jrl. E (1839) en HVDS + sterretje (zie 1797).

1841 Arnoldus Schepens; merken leeuw-tje + 2, jrl. H (1842), HVDS + sterretje (zie 1797).

1856 Antonius van Vleuten; afb. klomp; merken jrl. X (1857) en WH (?= W. F. Hermans, Eindhoven 1835-1867).

1860 A. van Kronenburg; afb. klomp; merken leeuw-tje + 2, en jrl. a (1860).

1863 Johannes Boudewijns; afb. klomp; merken leeuw-tje + 2, jrl. d (1863) en WH (zie 1856).

Verder bezit hetzelfde museum de bekroning

van een koningsstaf; aan een zijde staat het opschrift „St. Anna Gild te Best 1839”, terwijl op de andere zijde een hertogelijke kroon is afgebeeld en het opschrift:

„HOOFDMANNEN I: M: DE LEEST, G: H: ESSENS, I: VAN: EKERSCOT, A. VAN DER. VLEUTEN” en onderaan twee gekruiste takken en LVDV (Linderd van der Vleuten; zie 1808).

Leende, Sint-Jansgilde en Gilde van de HH. Catharina en Barbara

In de Heemkronyk van de Heemkundekring „De Heerlijkheid Heeze-Leende” jgr. 6, 1967 p. 30-34 hebben we het zilver beschreven van het Sint-Jansgilde te Leenderstrijp en van het Gilde van St. Catharina en St. Barbara te Leende, terwijl de heer J. Aerts in hetzelfde nummer de schilden van het Sint-Jorisgilde te Zesgehuchten beschreef.

Velp (bij Grave), Gilde(n) van St. Vincentius en St. Jan Baptist

St. Vincentius is de kerkpatroon, maar komt ook voor in het wapen van de gemeente (Schutjes V, 799-801). Het Antwerps Museum „Vleeshuis” (dl. VII, nr. 142 en 147) bezit een keten, de ronde patroonsplaat van „die Schutterie van S. Vincent” en een grote vogel „Anno 1619”, gemerkt met een schild met lelie en ster en de jaarletter G (onbekend). Een ongedateerd schild heeft blazoenen van de families Egmont en Van Amstel d'IJsselstein. De keten bevat verder diverse koningsschilden:

1619 Herman Roefen en 1644 (dezelfde).

1657 Walraven Hermans

1688 Jacob Jansen, Keyser.

1734 Wilbert Jansen.

1741 Bastiaan Hendrik op Steegh.

1747 Hermanus Lentius.

1753 Peter Smets en Peternel Iuerius.

1760 Cornelius van Dijk.

1766 Cornelius van Dick.

1781 Bastiaan Prinsen.

1786 Wilhelmus Schreven.

1789 Wilbert Jansen; merken: toren (Grave; cf. Brabantia 15, 1966, p. 133), jaarletter B en meesterteken LVG (Lambertus van Gemert; Catalogo Brabants Zilver 1965, Inleiding: Grave).

1792 Francis Geerts van den Elsen.

XVIII Casper de Bruyn; afb. H. Laurentius. Blijkbaar is dit gilde na 1792 in de Franse tijd opgeheven, maar zijn de schilden voor

een deel overgenomen door een iets jongere Broederschap van St. Jan; in 1840 heet dit gilde „Broederschap der Heiligen Johannes Baptist en Vinsentius te Velp”.

Ook van het Sint-Jansgilde heeft het museum „Vleeshuis” een keten, een patroonsplaat, in 1644 geschonken door Gerrit Gerritsen, en een vogel, geschonken door de verdienstelijke pastoor-deken Henricus Loeff in 1656; de vogel is gemerkt met een monogram MVD (onbekend). Aan de bek van de vogel hangt een schildje met een Jerusalemkruis, in 1650 door pastoor Loeff geschonken. Verder zijn er koningsschilden:

1649 This Hermans en 1653 (dezelfde).
1661 Derck Iaspers.
1710 Simon van Bommel en Sibilla van Guelen sin Huisvrouw.
1725 Godefridus Brandon.
1749 Peeter Jansen.
1750 Egbertus A. Hocker.
1755 Jan Sibert Peters.
1757 Lenardus Braendonck.
1760 Franseis Stevens.
1766 Jan Wilbers.

1773 Henricus Gervers.

1786 Lindert Gerts.

Na de Franse tijd is het gilde hersteld. Een schild met een afbeelding van St. Jan heeft als opschrift: „Aan St. Jan Baptist. Bij vernieuwing van schutterij te Velp den 17den Junii 1813 door C. Gervers Maire, M. Hogere adjoint-Maire, en 21 particulieren van de Gemeente waarvan den J. B. Koning is geschooten door C. Friesen van Grave aan der Jongste Schutters te Velp den 24 Junii 1813”.

1817 Cornelus Vriesen (zie 1813).

1818 M. B. van de Weggelaar.

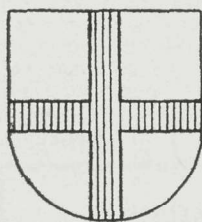
1821 (twee schilden) Magiel Hoogers en Evert Peters.

1823 Johannes Jansen.

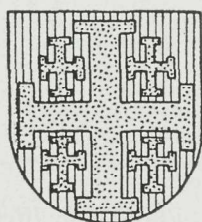
1828 Johannes Driessen.

1840 Johannes Gerradus Vos.

Een ongedateerd schild van de koning G. van Houdt heeft als merken: leeuwje + 2, en CVG, meesterteken van C. P. van Gemert te Grave 1812—1836. Na 1840 is het gilde blijkaar uitgestorven en zijn de gildestukken verkocht. (wordt vervolgd)

St. Joris

St. Sebastiaan

De wapens van Sint Joris en Sint Sebastiaan

In de Nederlandse naslagwerken over wapenkunde zoekt men tevergeefs naar de wapens van onze schuttersgilden. Toch wordt het tijd om deze achterstand in de heraldiek weg te werken, nu er in gildekringen steeds meer vraag blijkt te bestaan naar een passend wapen voor nieuw aan te schaffen gildeattributen, zoals een vaandel, een standaard, een hoofdmansteken (sikkel), een gildetrom, een prijzenkast, insignes en velerlei andere zaken. En indien er uit het verre verleden al gildeschatten of fragmenten daarvan waren overgebleven, waarop een dergelijk eigen wapen stond afgebeeld, dan nog was door de loop der jaren de betekenis van die traditionele symbolen bij de meeste gildebroeders in de vergetelheid geraakt.

Het zal dus nuttig zijn om de kennis van deze wapens eens op te frissen, waarbij de numeriek meest voorkomende gilden van St. Joris en St. Sebastiaan de voorkeur verdienen. Reeds in de dertiger jaren werd aan deze materie enige aandacht besteed in het onvolprezen werk over Noord-Brabantse schuttersgilden door de bekende J. A. JOLLES (dl. I, p. 9), wiens levensbeschrijving werd gepubliceerd in De Gildetrom 1965 (p. 549-550; voor welk artikel drs. H. J. A. M. Schurink, gemeente-archivaris van Tilburg,

destijds de nodige gegevens verzamelde). Nochtans bleven de wapens van de schuttersgilden een verwaarloosd en achtergebleven gebied, waarover hier te lande bij mijn weten tot dusver geen speciale studie is verschenen. Wel kan men daartoe onderstaande literatuur over meer zuidelijke gilden raadplegen ter vergelijking met onze Noord-Brabantse schuttersgilden.

Als Nederlandse bevestiging van 't wapen van SINT JORIS (= St. Georgius) volgens de kleurencombinatie van het oude voetboog-gilde te BRUGGE in Vlaanderen — zijnde **een rood kruis op een zilveren veld** — was mij slechts bekend het gemeentewapen van AMERSFOORT met St. Joris als beschermheilige. Te Amersfoort bestaat nog de Sint Joriskerk.

Wijlen mevrouw Dr. M. VAN RIJCKEVORSEL-VON FÜRSTENBERG, douairière Jhr. Mr. R. A. van Rijckevorsel, te Berlicum wees mij kort voor haar overlijden nog op een overtuigende bevestiging van dat St. Joriswapen door de Britse nationale vlag, de „Union Jack”, die samengesteld is uit de kruisen der beschermheiligen van Engeland (St. George), Schotland (St. Andrew) en Ierland (St. Patrick). Met name voert ENGLAND (St. George) daar een rood kruis op

wit (= zilver). Een posthume hulde aan deze edele vrouwe mag hier in dit verband zeker niet achterwege blijven.

Uit de tijd van de kruistochten sinds Godfried van Bouillon stamt als kruisvaarderswapen het gouden kruis van Jerusalem op een zilveren veld (dit feitelijk in strijd met de heraldische grondregel, dat men nooit kleur op kleur of metaal op metaal mag gebruiken). Het daarvan afgeleide wapen van SINT SEBASTIAAN bestaat uit **een gouden Jerusalems kruis op een rood veld**. Onder een Jerusalems kruis verstaat men dan een verkort kruikenkruis, dat in elke hoek vergezeld is van eenzelfde kleiner kruis.

Een betrouwbaar voorbeeld van dit wapen van St. Sebastiaan volgens genoemde kleurencombinatie vond ik bij het gelijknamige Vlaamse handboogcilde te BRUGGE.

De duidelijk herkenbare wapenfiguren van St. Joris en St. Sebastiaan zijn derhalve respectievelijk 'n **kruis** en 'n **Jerusalems kruis**, maar wat de kleuren en metalen (goud en

zilver) betreft werd er wel eens van de originele kleurencombinatie afgeweken. De (vermiljoen-)rode kleur staat in bovenstaande afbeeldingen van beide wapens door verticale lijnen aangegeven, terwijl daar het zilver aangeduid wordt door wit (blanco) en het goud door stippen.

Het zou een stap in de goede richting zijn, als de gilden van St. Joris en St. Sebastiaan zich weer bewust zouden worden van hun eigen wapens en die voortaan ook in de praktijk op een stijlvolle wijze zouden gaan toepassen. In het gildewezen heeft immers alles zijn diepere zin!

J. A. J. Becx
Kringbestuurslid

Literatuur :

A. Vanhoutryve, De Brugse Kruisboogcilde van Sint Joris (Handzame, 1968).

Dr. H. Godar, Histoire de la cilde des archers de Saint Sébastien de la ville de Bruges (Brugge, 1947).

RENTREE VAN ST. MARTINUS-GILDE, WAALRE

Het Waalrese Sint Martinus-gilde (opgericht dan wel heropgericht in 1827) heeft de laatste vijftien jaren een grote activiteit tentoongespreid, o.a. door twee reizen naar Frankrijk. De eerste ging naar Tours toen het een eeuw geleden was dat daar het graf van St. Martinus weer ontdekt werd; de tweede naar Sessois waar het gilde een dorpsgenoot, abbé Karmakers, een ruim bedrag voor zijn parochiewerk ging aanbieden, verkregen uit een verkoopactie van drinkglazen waarop een afbeelding van de schutspatroon naar een gebrandschilderd raam in de kathedraal van Tours. Ook de Nederl. ambassadeur was daarbij aanwezig. Deze reizen met officiële ontvangsten waren mogelijk gemaakt door de offervaardigheid van de gildebroeders (een paar maal géén teerdag houden!) en van de Gildevrienden, een gezelschap donateurs dat door Gildeheer A. J. van Dijk was bijeengebracht. Het verdroot deze Vrienden — die om een eigen koning plegen te schieten — dat als gevolg van enkele moeilijkheden in de persoonlijke vlak het St. Martinus-gilde de laatste twee jaren leek ingeslapen te zijn. Een der Vrienden zond een circulaire naar de overigen en vond bij de gilde-overheid een willig oor om weer in de openbaarheid te treden. Aanstands gingen gildesecretaris A. Karmakers en gildekoning Van de Moosdijk met hoofdvendelier Wijnands aan de slag en zondagmorgen was weer een nog niet grote maar kleurrijke stoet met standaardrijder en St. Martinus te paard en een schilderachtige bedelaar present om roffellend en vendelend de Gildemis bij te wonen. Een broer van de secretaris, de heer Luc. Karmakers, liet het versterkte zangkoor de St. Martinus Messe van Joseph Kircher uitvoeren en tot veler verrassing weerklonk na de Mis het vierstemmige „Domine, salvam fac reginam nostram” van Giessen.

Vóór de kerk werden de burgemeester, de heer Mol, en de pastoor drs. Kolsteren, over-

gevendeld en na dit eerbewijs aan burgerlijke en kerkelijke overheid trokken gildebroeders met gildeheer Van Dijk en enige gildevrienden met hun dames naar De Doelen voor een gezellige nabetrachting doch niet dan nadat St. Martinus op de Markt het werk van barmhartigheid aan de arme bedelaar verricht had. — Het was een hoopgevend herbeginnen.

Waalre,

S. H. A. M. Zoetmulder

BANISTIEK EN HERALDIEK

Aan het congres van de vlaggenkunde waaraan door leden van de Vereniging voor vlaggenkunde is deelgenomen uit de hele wereld is ook door dhr. Jan Toorians deelgenomen. Hij heeft op dit congres te Temse in België een lezing gehouden over de gilden en haar gebruiken met betrekking tot de vlaggen en wapenkunde. De gildevaandels en sjerpen hebben kleuren en voorstelling welke op historisch vlak liggen. Het is de moeite waard zich hierover eens nader te buigen, hetgeen in Temse dan ook is gedaan. Kleuren en voorstelling zijn op dit congres door vele sprekers belicht en aange-toond op geschiedkundige overleveringen. Voor de gilden is hier heel veel uit te leren geweest, maar ook voor de andere beoefenaars van vlaggen- en wapenkunde was het eens van belang te horen en te zien ((lichtbeelden) hoeveel rijkdom de gilden hier bieden. Door het verschijnen van het boek „Het Vendel”, zijn deze organisaties nader tot elkaar gebracht en zullen in de toekomst van beider gegevens kunnen profiteren, waaraan de wetenschap maar ook de eenvoudige gildebroeder veel zal hebben.

Loon op Zand, oktober 1969

J.T.

Wat wij zoal in de loop van het jaar opmerkten

Dat het Gilde St. Ambrosius te Loon op Zand op 27 april een gildefeest organiseerde waarbij de Gildemis niet in de fraaie kerk werd gelezen, zoals voor de hand lag, doch in een veel te klein sfeerloos verenigingsgebouw;

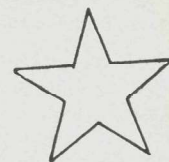
dat de Kringdagen ordelijker en plezieriger zouden beginnen en eindigen, wanneer de gilden met een bus kwamen, en niet druppelsgewijs met auto's en brommers;

dat St. Willibrordus, Alphen, de bus om deze reden verplichtend stelt op straffe van boete;

dat er na een prijsuitreiking door sommigen behoorlijk gekankerend wordt;

dat de oorzaak in vele gevallen is terug te brengen tot onwetendheid, achterdocht, rivaliteit;

dat daardoor beweringen ontstaan, die elke grond van waarheid missen: eerste: „het zou kunnen”, tweede: „het zal wel zo zijn”, volgende: „het is zo”, en het verhaal is geboren!;

dat bij hand- en kruisboogschieten nog steeds te weinig aandacht geschonken wordt aan hoofdbeveiliging van de pijlenrapertjes;

dat bij de optocht maar al te veel door de gildeoverheden vergeten wordt, de jongen die het nummer voor de groep uitdraagt, een beloning te geven;

dat St. Sebastiaan zich in het jaar 250 niet kon abonneren op de Gildetrom, maar u thans wel! Dat kost voortaan voor particulieren f 4,— per jaar franco thuis!

Woenselse Gilden

Als aanvulling op het artikel „Brabants Gildezilver” op blz. 8 van deze jaargang volgen hier enkele mededelingen ten aanzien van de aldaar besproken Woenselse Gilden.

St. Joris Gilde

Het St. Joris Gilde Woensel (Vlokhoven) bestaat nog steeds. Rond 1935 heeft dit gilde de stoflaag van zich afgeschud en is opnieuw begonnen.

Er wordt gezegd dat de schilden, berustend bij het Nrbr. Museum, dateren uit 1737, 1750 en 1760. Dit is niet helemaal juist. Ze stammen uit 1731 (het eerste cijfer is gelijk aan het laatste), uit 1755 (staat op schild en in inventaris) en 1760.

Over het koningszilver kan ik, zover mijn ondeskundigheid dit toelaat, het volgende mededelen:

Ring met aan ketting holle, halfbolle vogel. Op de rand van de ring: IAN GYSEN. Binnenin de ring een schildje met afbeelding van drie koningsbollen. Achterop dit schildje:

15
15 — 45 (origineel?)

5
1769 ploegende boer; 1784 textiel koopman; 1801 schoenmaker; 1805 touwslager; 1813 (?) 1841 H. Frenken, leerlooier met versje:

Als uw koning vriendscharen
Ben ik op dien eernaam groot
Daar juist over 40 jaren
Ook mijn vader koning schoot.

1851 ploegende boer evenals in de jaren 1851, 1855, 1863, 1867; 1874 textielhandelaar; 1877 (?) en 1880 wever. Van nieuwste tijd: koningsschild 1936-1938; keizerschild 1949-1958 en koningsschild 1960-1967.

St. Petrus Gilde

Dit gilde vertoont thans geen activiteit meer en bestaat nog slechts uit één lid, wonend in Geldrop, die vele gildestukken onder zich heeft.

Het werd gesticht in 1827 en maakt rond 1910 een inzinking mee die het in 1920 weer teboven kwam. In het verslag van de gildefeesten die het St. Catharina Gilde in 1923 te Woensel organiseerde lezen wij: „Het St. Petrus Gilde vormde een waardig geheel; alle leden „spiermakend in het zwart” met hoogen hoeden en allen met geweer op de schouder”. Het gilde zwakte weer sterk af en het heeft de Tweede Wereldoorlog niet kunnen overleven.

St. Catharina Gilde

Het werd in 1477 gesticht en bezit nog een copie van de oude kaart, evenals een afschrift van deze copie. De copie stamt van rond het jaar 1700; de tweede copie van 1912. Verder bezit het gilde een oud vaandel met medaillon uit 1752 dat echter niet meer wordt meegevoerd en zilver vanaf het jaar 1752.

Jolles trof nog een vereniging aan van 25 leden. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog ging het gilde een slaap in van ongeveer 25 jaar. In 1936 en 1939 schoot men nog koning en op papier was men lid van de Kring Kempenland. Een tevergeefse poging tot herleving werd in 1952 gedaan. Maar in Aalst, bij de Kringdag van 1964, begon de victorie. Daar gingen 2 leden „Met 5 gulden schuld en een gescheurde broek” naar toe. Binnen drie jaar geraakte men van bijna niets, want veel oude attributen zijn zoekgeraakt, tot een volwaardig gilde met

tamboers en vendeliërs. Totaal telt het gilde nu 33 leden en heeft het — dankzij de volle inzet van alle gildebroeders, vooral die van het eerste uur — de noodzakelijkste uitrustingsstukken kunnen aanschaffen.

Andere Woenselse Gilden

In een schuldbekentenis uit het jaar 1557, zich bevindend in het gemeente-archief van Eindhoven, staat te lezen:

„Henrijck van Buyl ende Peter Welvarts, in den naem der gemeyne Guldebroeders van **Sunte Sebastiaens ende Sunte Anthonis** in der kercke van Woensel kennen ende lijden dat.....” Hier blijkt overduidelijk het bestaan uit van twee schuttersgilden. In het jaar 1809 bestonden deze gilden niet meer. Hun geschiedenis is verder een gesloten boek.

Van een oude gildebroeder vernam ik dat er tot rond 1900 een **St. Martinus Gilde** te Woensel heeft bestaan. Zij hadden de schutsboom bij Acht. In 1892 schijnt dit gilde een gildefeest te hebben georganiseerd. Er zijn toen medailles uitgereikt, maar tot nog toe hebben we geen zekerheid hieromtrent. Ook wat oprichtingsdatum, geschiedenis e.d. aangaat is ons niets nagelaten. In 1809 wordt het niet vernoemd op een officiële lijst van gilden binnen de gemeente Woensel.

Een later **St. Antonius Gilde**, toegewijd aan St. Antonius van Padua, werd gesticht in

1912 bij de opening van de St. Antoniuskerk en heeft slechts een tiental jaren bestaan.

Want in de verslagen van eerdergenoemde gildefeesten uit 1923 lezen we: „De nummerplaatjes wezen aan dat enkele gilden niet op waren komen dagen. Als no. 20 was aangegeven het St. Antonius Gilde dat b.v. bij deelname aan verschillende gildefeesten toch steeds een goed figuur maakte door haar verzorgd geheel met bruidjes en looperkens”. Toch zal dit gilde geen echt schuttersgilde geweest zijn.

Pastoor Vugs van de St. Petrus parochie viert op 16 juni 1871 zijn gouden priesterfeest. Men hield een groot feest en we lezen in een verslag: „Waaraan, met verscheidene andere verenigingen, ook werd deelgenomen door de gilden St. Joris, St. Catharina, St. Petrus en **St. Severinus**”. St. Severus was de patroon van de wevers. Ook dit gilde is in 1809 niet bekend en zal niet tot de echte schuttersgilden hebben behoord.

Uit dit alles blijkt dat er in de loop der tijden verschillende gilden in Woensel hebben bestaan. Twee gilden zijn nog actief. Als gildebroeders nog informatie over deze of andere Woenselse Gilden kunnen verstrekken ontvangen we die graag.

J. M. OOMEN

St. Catharina Gilde Woensel/Eindhoven
Kloosterdreef 19a, Eindhoven

„Het kwartier van Oirschot”

KORT VERSLAG DER ALGEMENE VERGADERING OP 21 NOVEMBER 1969 GEHOUDEN IN ZAAL DE BIJENKORF TE HOOGE-MIERDE

Deze vergadering stond in het teken van een grote activiteit van de Kring op velerlei punten.

Uit het verslag van het Liefdadigheidsfeestijn 1969 bleek een batig saldo van ruim f 3000, van welk bedrag f 2400,- naar 4 afdelingen van de Ver. Het Zorgenkind gaan en f 600,- naar 3 missionarissen, familieleden van gildebroeders.

Het Liefdadigheidsfeestijn 1970 zal worden georganiseerd door de gilden St. Sebastiaan en St. Joris te Diessen op 9 aug. 1970, terwijl St. Joris te Middelbeers dit zal doen in 1971.

De begroting voor 1970 werd in inkomsten en uitgaven vastgesteld op f 5200,—, waarvan f 130,— voor onvoorziene uitgaven.

Bij de bestuursverkiezing bleken de aftredende heren M. v. d. Hout (secretaris) en J. A. Abrahams (penningmeester) beiden met algemene stemmen herkozen. In de vacature, ontstaan door het bedanken van de heer W. Kolsters, werd gekozen de heer D. van Ges-

tel van St. Sebastiaan te Diessen.

Met een treffend woord, waaruit grote dank bleek, nam voorzitter H. A. J. van Erve afscheid van de heer Kolsters. Een warm applaus viel de scheidende Raadsheer ten deel. De organisatie van de kringdagen werd toevertrouwd aan St. Sebastiaan en Barbara te Moergestel in 1971, aan St. Lambertus te Vessem in 1972 en aan St. Sebastiaan en St. Joris te Hoogeloon in 1973.

Het Gilde St. Odulphus te Best werd na enige jaren afwezigheid wederom toegelaten als lid van Het Kwartier van Oirschot.

Uit de gehouden enquête inzake de opleiding enz. van vendeliërs is gebleken, dat door de gilden prijs gesteld wordt op een centrale opleiding, dan wel een opleiding in enkele plaatsen van de Kring, door deskundige instructeurs. Dit zal door het Kringbestuur in samenwerking met de vendelcommissie ter hand worden genomen.

Rest nog te vermelden, dat de Kringdag 1970 op 21 juni 1970 zal worden gehouden bij St. Willibrordus te Wintelre, terwijl (beperkt) vrije gildefeesten worden gehouden bij St. Barbara te Oirschot op 17 of 24 mei en bij St. Willibrordus te Alphen op 6 sept.

Bovendien zullen de nieuwe reglementen voor het trommen en standaardrijden spoedig hun beslag krijgen.

LIEFDADIGHEIDSFESTIJN 1969 VAN DE KRING „HET KWARTIER VAN OIRSCHOT“

Dit festijn dat dit jaar georganiseerd werd door de Gilden St. Joris en St. Sebastiaan te Hilvarenbeek, bleek een nog groter succes dan het vorig jaar. De opkomst was overweldigend. Op alle wapens werd nabij Kasteel Groenendaal geschoten. Ruime bedragen kunnen worden verdeeld over de verschillende afdelingen van de vereniging „Het Zorgenkind“. Ditmaal waren ook de vendeliers en tamboers uitgenodigd, welke hun opwachting maakten voor het gemeentehuis, waar burgemeester Meuwese en talrijke andere autoriteiten de goed uitgevoerde de-

monstratie gadesloegen. Al bij al is het weldadigheidsfestijn een mes dat van twee kanten snijdt; want de ridderlijkheid en mildheid waarmee de Gildebroeders hun minder fortuinlijke evennaasten te hulp komen, impliceert ook dat zij in feite een onofficiële Kringdag hebben, en dus weer een extra Gildegebeurtenis op ons jaarprogramma, welk zeer zeker bijdraagt tot nauwere vriendschap en het elkaar beter kennen en waarderen.

En geen zorgen voor het weldadigheidsfestijn 1970, want St. Joris en St. Sebastiaan, Diessen hebben reeds aangeboden het festijn te organiseren op zondag 9 augustus. Mooier kan het niet!

ROND DEN OIRSCHOTSE TOREN

SANCTA BARBARA

Op 17 sept. 1969 bracht het gilde, in gezelschap van de andere drie Oirschotse gilden, een bezoek aan Best.

„Dochter“ Best vierde n.l. haar 150-jarig bestaan en had daartoe „moeder“ Oirschot uitgenodigd. Best scheidde zich namelijk op 17 augustus 1819 van Oirschot af en vormde vanaf die datum een zelfstandige gemeente. Het „Nieuw Oirschots Toneel“ was eveneens uitgenodigd, terwijl het Bestse gilde „St. Odulphus“ ook acte de presence gaf. Er werd gevendeld en geschoten op een voor deze gelegenheid opgestelde schutsboom nabij het gemeentehuis van Best. Dit alles viel erg in de smaak van de talloze belangstellenden, die in Best met zijn stadse allures zo iets niet gewend zijn. De avond werd gezellig doorgebracht nadat nog een herdenkingsschildje in ontvangst genomen mocht worden. Alle gilden ontvingen naderhand nog een schriftelijke dankbetuiging.

's Anderdaags bezocht een deputatie van Sancta Barbara het Bevrijdingsfeest te Eindhoven. De opening van het Stadhuis aldaar werd opgeluisterd, terwijl die avond deelgenomen werd aan een optocht ter viering van het zilveren bevrijdingsfeest.

Op Kermis-maandag (29 september 1969) hield het gilde haar tweejaarlijkse Koningsschieten. 's Morgens werden alle gildebroeders gewekt door tromgeroffel, waarna zij om half elf in het Gildehuis „De Beurs“ bijeenkwamen, vanwaar Hoofdman H. Bullens en Koning P. Bogmans werden uitgehaald.

Hierna trok men naar de schutsboom op de Helleweikes in „De Pullen“. Nadat de Burgemeester en de pastoor de boom hadden bevrijd nam het koningschieten een aanvang.

Na tweemaal vijf pijlen was Fr. v. d. Loo, met negen pijlen raak, de nieuwe koning. Feestelijk werd dit feit, nadat de nieuwe Koning de „Geloofte“ had afgelegd, op waar-

dige Gildewijze gevierd.

Op 21 oktober 1969 om 21.00 uur werd een ledenvergadering gehouden. De agenda vermelde bespreking organisatie vrij gildefeest dat hoogstwaarschijnlijk gehouden wordt op 17 mei 1970. Er werd op deze vergadering gelegenheid gegeven voor het bestellen van foto's van het Koningschieten. Verder vond plaats de uitreiking van de beker voor de hoogste schutter van de onderlinge competitie.

25 oktober 1969 zijn de koning en een vendelier naar de Dodenherdenking te Waalre geweest, terwijl zondag 26 oktober enige schutters in Baardwijk bij Gilde Ambrosius op bezoek waren ter deelneming aan schietwedstrijden.

SINT JORIS

Met Kermis vond dit jaar weer een prijsverschieting plaats. Ook werd geschoten om het V.V.V.-schild. Zoals gebruikelijk en begrijpelijk werd deze dag vriendschappelijk en gezellig doorgebracht in het gildehuis café „In 't Zand“.

SINT SEBASTIAAN

Op verzoek van organisatoren van de Ziekendag 1969 werd de film van het Landjuweel 1951 voor de zieken, gebrekkigen en ouden van dagen gedraaid en toegelicht door een gildebroeder. Hierna werd de voordracht „Het testament van het Gildevarken“ ten gehore gebracht. Een dankbaar gehoor en natuurlijk veel hilariteit.

Op 15 oktober werd een korte ledenvergadering gehouden, speciaal ter bespreking van het wildconcours, dat op zondag 19 oktober zeer succesvol verlopen is. Het prachtige weer werkte dit erg in de hand. Wel, het moet gezegd worden, hadden meer gildebroeders van St. Sebastiaan daadwerkelijk kunnen meewerken. Dank aan andere gildebroeders die in de bres sprongen.

In dit verband nog iets unieks dacht ik: het parochieblaadje „De Sint Pieter“ nam desgevraagd een artikel op teneinde nog zoveel mogelijk gezetenen van Oirschot in kennis te stellen van dit wildconcours. Men had namelijk vergeten tijdig „Streekbelangen“ te verwittigen. Nogmaals dank voor deze geste. Op de bestuursvergadering van 23 oktober

1969 werden verschillende punten, waaronder een paar hete hangijzers, afdoende geregeld. Een vruchtbaar verloop derhalve.

De ledenvergadering van 31 oktober becrificeerde de prijsverschieting met kermis-dinsdag. Inderdaad liet een en ander wel wat te wensen over. Niettemin hadden degene, die deelnamen een genoeglijke dag gehad. Men nam verder een bestuursvoorstel aan tot verhoging van de contributie en een wijziging van contributie-inning. Een commissie tot regeling van het St. Sebastiaansfeest in januari a.s. werd ingesteld.

Wat onze gildetuin betreft: het gersetaurde schuil-paviljoentje werd door een leerling-schilder onderhanden genomen. De groene carboleum werd door een gildebrouder ter beschikking gesteld; jammer dat de hand, welke dit bederfwerend spul verwerkte, geen gilde-hand was! Het voornaamste is echter dat het paviljoentje nu weer voor jaren behouden is. Tussen haakjes: kerstdennen levert onze tuin dit jaar niet op; zij zijn of te klein of te groot. Volgend jaar misschien.

Tenslotte is, dankzij nijvere handen, en ditmaal gildehanden, de eikenhouten trophoeenkast zover gereed gekomen, dat men op zaterdag 29 november deze zal kunnen ophangen in de Gildekamer van Hotel „De Zwaan”. De prachtige en soms kostbare zilveren schilden en medailles werden bereids hiervoor gesorteerd.

Tenslotte minder goed nieuws: onze secretaris C. Teurlincx, die verschillende jaren tot grote tevredenheid de kas en de boeken beheerde, verliet onze gelederen. Met een keurig briefje liet hij het bestuur weten, dat hij wenste te bedanken als lid van St. Sebastiaan. Jammer, zowel voor Kees als voor de guld. Niettemin respecteert het bestuur zijn besluit en dankt hem nogmaals voor alle het goede, dat hij belangeloos voor St. Sebastiaan gedaan heeft.

Naast het goede nieuws het minder prettigel! Wie de gildeboeken naslaat vindt door de eeuwen heen deze zelfde lijnen. Toch werden deze lijnen niet onderbroken; aan onze gildebrouders van St. Sebastiaan de taak de lijnen in de zeventig jaren van de twintigste eeuw door te trekken.

BEHEER VAN LANDERIJEN
IN HET BUITENLAND

C. A. B. A. M. SCHADE
Moergestel

O.L. VROUW BROEDERSCHAP

Het gilde O.L. Vrouwe Broederschap organiseerde in samenwerking met de R.K. Oudervereniging „Voor het Zorgenkind” op 18 en 19 oktober skelter-races. Het mooie naarsweer begunstigde dit gebeuren. Vele deelnemers en vele bezoekers, zodat beide gezelschappen met vreugde kunnen terugzien op dit weekend.

Gildebrouders en gildezusters van O.L. Vr. Broederschap verzorgde de gildedansen voor de autoriteiten te Best bij het 150-jarig bestaan van deze buurtgemeente. Met de gildebrouders van Barbara, Sebastiaan en St. Joris werd de avond in Best gezellig doorgebracht.

Een uitvloeisel van de Vlooiemarkt: O. L. Vr. Broederschap werd door de Lichtkonigin, die gast was op de Vlooiemarkt te Oirschot, uitgenodigd om de Luciafeesten op 13 december a.s. te Beek (Limburg) op te luisteren. Met graagte zal men hiervan gebruik maken.

ST. MAURITIUS-GOIRLE

De klop welke de vaandrig van het Goirlese jubilerende gewerengilde „Sint Mauritius”, de heer C. van Broekhoven op de deuren van de parochiekerk Sint Jan gaf, betekende zondagmorgen 21 september het begin van de festiviteiten rond de herdenking van het achtste lustrum van Goirle's jongste gilde. Nadat pastoor G. van Riel naar buiten was getreden werd met het gildevaandel de vendelgroet gebracht. Pastoor van Riel celebreeerde de plechtige eucharistieviering, waarna het gildebestuur rond elf uur op het gemeentehuis werd ontvangen. Onder het toezien oog van loco-burgemeester de heer C. van Bijsterveld, werd de gebruikelijke eed afgelegd, waarna het bestuur en leden zich onderhielden met het college van burgemeester en wethouders. Met „slaande trom” werd vervolgens opgetrokken naar het gildehuis hotel-café-restaurant „Herrezen Nederland” aan de Poppelseweg.

Alvorens het gildehuis te betreden, werd de vendelgroet gebracht door de familie Van Broekhoven. Grootvader Cees, zoon Jos en kleinzoon Cees demonstreerden dit traditionele gebaar in kleurrijke kledij.

Hierna werd het oudste lid, de heer A. van Rooy, uitbundig gehuldigd. De heer van Rooy geldt als een van de oprichters. Hem werd door Hoofdman Jos Verhagen een zilveren schild opgespeld.

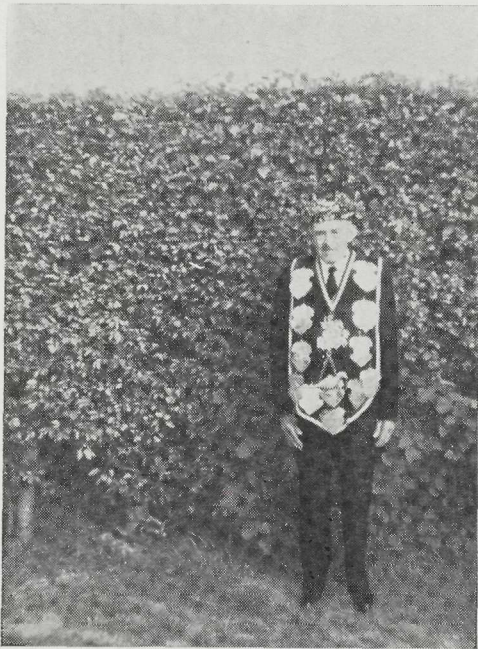
Na de heer Van Rooy werd de kampioen van 1969, Ch. Rijnen, door de hoofdman gehuldigd. Ook de hoofdman zelf ontsnapte niet aan het huldigungsritueel want door het lid C. Hollanders werd hem de wisselbeker overhandigd, omdat hij het grootste aantal rake schoten had afgeleverd en wel 37 van de te behalen 40.

Na de Brabantse koffietafel in de zaal van „Herrezen Nederland” volgde tussen twaalf en twee uur een officiële receptie. Tijdens deze receptie gaven namens de gemeente, de beide wethouders: loco-burgemeester C. van Bijsterveld en de wethouder van jeugd-

en sportzaken acte de precense. Ook de besturen van de beide andere Goirlese gilden: Sint Joris en Sint Sebastiaan, waren op de receptie vertegenwoordigd. Naast 'n aantal vertegenwoordigers van regionale gilden was het bestuur van het jubilerende gilde vooral ingenomen met de aanwezigheid van het bestuur van de Kring Oirschot, ook de beide Goirlese muziekgezelschappen de harmonie „Oefening en Uitspanning" en de drumband SOS lieten geen verstek gaan. Het feest werd om vijf uur in de namiddag voortgezet met een diner voor de leden en hun dames.

To tin de kleine uurtjes duurde de feestvreugde voort onder de tonen van een dansorkest. Op de patroondag van de H. Mauritius wordt het feest voortgezet met een uitstapje naar een provinciale brouwerij!

ST. JORIS, DIESEN

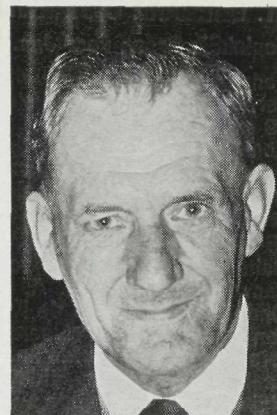

Bij het koningschieten van St. Joris moest de heer Frans Timmermans, reeds tweemaal achtereen koning, nu trachten dit voor de derde maal te bereiken, waardoor hij de zo zeer begeerde titel van „Keizer" zou ontvangen. Het mocht evenwel niet zo zijn. De heer J. Heuvelmans (een familielid) schoot koning.

De wijze waarop, en de vastbeslotenheid waarmede deze thans 76-jarige Frans Timmermans zijn koningschap heeft verdedigd, gaf ons aanleiding zijn foto te plaatsen. Wij zijn er van overtuigd, dat Frans na in totaal 18 jaren koning te zijn geweest, als gewone gildebroeder zijn gilde even trouw zal dienen als tot nu toe het geval was.

ST. JORIS MIDDELBEERS

Op 14 sept. j.l. overleed op 57-jarige leeftijd de heer Jo van de Pas, in leven gildebroeder van St. Joris te Middelbeers.

De heer v. d. Pas was een der trouwste gildebroeders en een goed schutter. Nimmer liet hij verstek gaan als het ging om de belangen van zijn gilde te dienen.

Onder grote belangstelling droegen zijn mede-gildebroeders hem ten grave.

Moge zijn begrafenis met gilde-eer voor zijn echtgenote en kinderen een bewijs zijn van ware achting, genegenheid en vriendschap van de zijde van het gilde voor hem, die de echte broederschap steeds heeft beoefend. Zijn nagedachtenis zal bij ons in hoge ere blijven.

A. v. d. Kronenburg, Hoofdman.

H. SACRAMENTSGILDE, HULSEL

Op 4 oktober j.l. werd te Hulsel het Verbroederingsfeest gevierd door de gezamenlijke gilden uit De Kempen, die daarvan een daverend festijn hebben gemaakt. Café Maas en de geplaatste feesttent bleken nauwelijks ruimte genoeg te bieden voor het grote aantal gildebroeders.

Zij waren niet alleen gekomen om elkaar te bekampen en de broederschapsbanden te verstevigen, doch vooral om de Heer Gust Roest van het H. Sacramentsgilde te huldigen bij zijn gouden gilde-jubileum.

Burgemeester Meijs van Hooge-Mierde, Lage-Mierde en Hulsel, bracht in zijn toespraak de waarde van de gilden naar voren, juist ook in deze tijd. Hij onderstreepte het goede in de verhouding van mensen onderling, alsook tegenover de gemeenschap en het gezag, dat door een verbroederingsfeest als het huidige slechts bevorderd werd.

Hij stelde de jubilaris ten voorbeeld als zijnde een trouw gildebroeder, die zich in alle eenvoud op de achtergrond hield, behalve als er voor en door het gilde of voor de gemeenschap gewerkt moest worden.

Hij bood hem een fraai bewerkte wandelstok aan, niet als symbool van de ouderdom, doch om te gebruiken als middel om nog lang met het H. Sacramentsgilde te kunnen meegaan.

Met een dankwoord van de Hoofdman, de heer Michelbrink en van de gouden jubilaris begon daarna de algemene feestviering, die voor iedereen veel gezelligheid en plezier bracht.

ST. BARBARA OISTERWIJK

Koninklijk brons voor Jos. Mathijssen

Vanwege zijn 40-jarig jubileum als gildebroeder, werd Jos. Mathijssen op de grote dag, 19 november, onderscheiden door H.M. de Koningin met de ere-medaille in brons, verbonden aan de orde van Oranje-Nassau, welke hem werd opgespeld door Burgemeester B. Funk, nadat deze een hartelijke toespraak had gehouden.

Behalve de familie en vele vrienden waren aanwezig de heer C. A. B. A. M. Schade, Onder-voorzitter van de Kring „Het Kwartier van Oirschot” der Noord-Brabantse Schuttersgilden, de Hoofdman van St. Barbara, de heer A. Peters, gilde-overheden van St. Hubertus, Berkel en de nodige gildebroeders.

Mathijssen begon zijn Gildeloopbaan in Moergestel, ging later naar Oisterwijk waar hij jaren vaandrig was bij St. Barbara, en had ook binding met St. Hubertus, Berkel.

Jammer dat zijn lieve en onvergetelijke vrouw en gildemoeder Jans dit feest niet meer heeft kunnen meemaken: zij zou er van genoten hebben en de overigens welverdiende onderscheiding van haar man met vreugde hebben begroet. Het mocht helaas niet zo zijn. Jos, van harte, van harte!

ST. DIONYSIUS, TILBURG

In memoriam Gerard Veldman

Hij was nog maar een half jaar bij onze gilde: doch reeds een trouw en actief Gildebroeder. Steeds informeerde hij naar en toonde belangstelling voor het Gildewezen. Wanneer men hem hierover het een en ander mededeelde was hij een en al enthousiasme. Ondanks zijn druk zakenleven offerde hij zijn vrije uurtjes aan zijn Gilde.

Helaas maakte een kortstondige ziekte een abrupt einde aan zijn nog jonge leven. Hij was een goed huisvader voor zijn vrouw en kinderen.

Mevrouw Veltman en kinderen, het moge voor

u een troost zijn dat wij Gildebroeders hem nooit zullen vergeten. Hij ruste in vrede.

Tobias Herius,

Hoofdman St. Dionysius Gilde Tilburg

ST. JORISGILDE HILVARENBEEK

In memoriam Jan Zeebregts

Op 13 april 1969 overleed te Hilvarenbeek de heer Jan Zeebregts van het St. Jorisgilde aldaar. Hij werd 71 jaar. Hoewel een slopende ziekte diens naderend levenseinde aankondigde, werd eerst na zijn heengaan het werkelijk gemis gevoeld van deze christelijke en waarachtige gildebroeder, die het ene oog gericht hield op de aarde, maar het andere op de hemel, vanwaar hij ook thans met zijn gilde verbonden blijft. Mogen zijn vrouw en beide kinderen vooral door hun geloof in het eeuwig leven gesterkt worden. Hij ruste in vrede.

J.B.

ST. SEBASTIAAN HILVARENBEEK

In memoriam Bernardus de Kort

Plotseling kwam het bericht op 26 september 1969 dat onze gildebroeder Bernardus de Kort was overleden. Enkele dagen tevoren was hij nog in ons midden tijdens de feestelijke sluiting van de doel.

Reeds in 1916 werd hij een actief lid van het Gilde St. Sebastiaan te Hilvarenbeek. Meer dan 25 jaren was hij vaandrig en de laatste 20 jaren ouderling.

Hij was een gildebroeder van groot formaat en vocht voor het handhaven van de gildegebruiken en tradities.

Bij zijn 40-jarig jubileum werd hij Koninklijk onderscheiden met de zilveren medaille van Oranje Nassau en in 1966 ontving hij van zijn eigen gilde een „ere-teken” voor zijn 50-jarig lidmaatschap.

Dat hij ruste in vrede.

J. A. Abrahams, hoofdman

Federatie-nieuws

DE PERS EN DE GILDEN

De instelling van „de Persmensen” ten opzichte van het Gildewezen is altijd zeer welwillend geweest. De Gilden zijn zeer dankbaar voor de wijze waarop „de Pers” zijn diensten aan het Gildewezen verleent.

En toch zien wij ooit berichten in de krant verschijnen die de rechtgeaarde gildebroeder niet helemaal lekker liggen. Dit is echter, naar onze mening, meestal te wijten aan de voorlichting die de Pers krijgt. Als de Pers verkeerd of niet voldoende wordt voorlicht dan kan het niet uitblijven dat er berichten in de krant komen die, bij het niet deskundige publiek, een eigenaardige indruk over het gildewezen moet achterlaten.

Het is jammer dat sommige gildebroeders, met de beste bedoelingen beziel, dingen aan journalisten vertellen, die kant noch wal raken.

De Haagse Courant van 19 september 1969

had de volgende „kop” boven een artikel over de Gilden staan, met zeer grote letters: HET GILDE RUKT UIT: WE LOPEN IN APE-PAKJES en in het artikel zelf: WE LOPEN ER INDERDAAD VOOR GEK BIJ.

In het betreffende artikel komen dan feiten naar voren die helemaal niet hebben plaatsgevonden of die verkeerd zijn doorgegeven. Het Brabants Nieuwsblad (22 november 1969) nam een groot gedeelte van het artikel over. De „kop” was echter zeer positief n.l.: „HET GILDE LEEFT NOG”, ook waren gedeelten weggelaten waardoor duidelijk te merken was dat de betreffende redacteur de situatie beter had aangevoeld.

Aan de „Haagse Redactie” maken wij geen enkel verwijt, zelfs zijn wij bereid de gildebroeders die zo mooi gefantaseerd hebben niets kwalijk te nemen, maar wel zouden wij aan hen willen vragen: „Let toch op uw woorden”.

Nieuws uit Peelland

SCHITTEREND GESLAAGD KRINGGILDEFEEST TE LIEROP

De jaarlijkse gildefeesten van Kring „Peelland” welke zaterdag 28 en zondag 29 juni werden gehouden, zijn een waarlijk grootse culturele manifestatie geworden. Het oude Lieropse gilde „O.L.Vr. van de Zeven Ween”, viel dit jaar de eer te beurt dit te mogen organiseren, en dank zij de buitengewoon goede medewerking van de gildebroeders is het een uitstekend geslaagd festijn geworden.

Het feest werd zaterdagmiddag door een vijftal gilden ingezet, die een rondgang maakten door het dorp. Na afloop hiervan trok men naar het feestterrein n.l. het sport-

park „De Renkant”. Voor de opening van de gildedagen.

De voorzitter van de Kring, de heer Niessen verrichtte vervolgens de opening met een hartelijk woord van welkom aan de deelnemers en bracht dank aan het bestuur en de leden van het organiserende gilde voor de voorbereidende werkzaamheden. Ook dankte hij speciaal de familie Hurkmans voor het grote aandeel in dit niet geringe werk.

Hij verklaarde hiermede de Kringgildedagen voor geopend.

Tijdens dit gezellig samenzijn werd de afdelingsvoorzitter de heer M. Hurkmans, gefêteerd met een prachtig zilver attriboot, geschonken door zijn kinderen. De heer Hurk-

mans dankte hiervoor hartelijk en hield tevens nog een geestig en humoristisch getint toespraakje.

De zondag werd ingezet met een plechtige H. Mis in de parochiekerk. Hier hield de Celebrant, Pastoor van Dal een toespraak, waarin hij vol lof was over de grote verdienste van het plaatselijk gilde, die het in de loop der eeuwen verwierf. Hij hoopte dat deze schone traditie bewaard zou mogen blijven. Tenslotte schilderde hij nog uitvoerig het gildewezen in zijn algemeenheid. Het gemengde koor verzorgde zeer verdienstelijk de meerstemmige zang. Alle gildebroeders namen tijdens de dienst deel aan de offergang. Na afloop werd op het kerkplein de vendelgroet gebracht aan de kerkelijke overheid. Daarna verzamelde de leden van het organiserende gilde en genodigden zich in het gildehuis van Oosterhout voor de koffietafel.

Na de koffietafel werd namens het gemeentebestuur van Someren aan Koningen en genodigden de erewijn aangeboden.

In de namiddag trok een kleurrijke optocht door de Lieropse straten, wat ongetwijfeld het hoogtepunt vormde van de feestdagen.

Bij het aanschouwen hiervan met al die schitterende kleurencombinaties op een zonnige dag kreeg men het gevoel even in de middeleeuwen te leven.

Prijzenswaardig en gelukkig is het, dat ondanks alles het gildewezen in oude stijl en glorie is blijven bestaan en het in deze moderne gejaagde en dynamische tijd ons mogelijk maakt zoiets nog te mogen aanschou-

wen.

Hierop zinspeelde ook Somerens burgemeester, de heer Roels tijdens de officiële opening, op het zo fraai gelegen sportpark, waar alle deelnemende Gilden zich inmiddels verzameld hadden. De Somerense Magistraat spoorde de Gildebreeders dan ook terecht aan, de roem van het schone verleden ook in de toekomst in ere te houden. Spreker verheugde er zich dan ook over, in zijn gemeente zulk een vitaal gildewezen te mogen hebben. En tenslotte dankte hij de Lieropse bevolking die allen min of meer bijgedragen hadden tot het welslagen van deze dagen.

Vervolgens werden een vijftal jubilarissen van het gilde van „O.L.Vr. van de Zeven Weeën” gehuldigd, n.l. de gildebroeders C. van Moorsel, 70 jaar lid, J. v. d. Einde, M. v. d. Einde, M. Cortooms en W. Verhulst, allen ruim 60 jaar lid. Daarna begonnen de gildebroeders elkaar te bekampen in vendelen, trommen, en standaardrijden. Alles had een vlot verloop en daardoor konden de prijzen een uur eerder uitgereikt worden.

De heer Niessen reikte de prijzen uit met een toepasselijk woord. Waarna allen huiswaarts keerden, voldaan en in de wetenschap ook in de toekomst dit nog eens te kunnen meemaken.

Het varkentje dat geplaatst was voor Het Zorgenkind bracht f 225,— op. Alle gildebroeders, hiervoor hartelijk dank.

Secretaris Jac. Vlemmix
Gilde „O.L.V. van de Zeven Weeën”
Lierop

GILDE ST. WILLIBRORDUS BAKEL

In juni 1969 werd door 't St. Willibrordus-gilde te Bakel en 't St. Willibrordus-gilde te Esch een onderlinge gildedag gehouden. In de voormiddag werd aan Beschermheer B. van de Lande, die in Esch woont de vendelgroet gebracht. Na een koffietafel, aangeboden door beide beschermheren B. v. d. Lande en H. v. d. Weyden uit Helmond, werd door beide gilden een schietwedstrijd gehouden.

Geschoten werd op de puist. Er werd geschoten om een wisselschild, dat was aangeboden door de beschermheren.

Na loting mocht 't gilde uit Esch de wedstrijd openen, er werd om de beurt geschoten en bij het 115-de schot schoot P. v. d. Bremer van 't Gilde uit Bakel de haan eraf.

Door B. v. d. Lande werd 't schild Piet afgespeld zodat 't dit jaar in Bakel zal prijken. Schietwedstrijden op de wip werd door de vele regen afgelast, wat bijzonder jammer was, want de Bakelse dames hadden de smaak van 't schieten te pakken. De prijzen, welke voor deze wedstrijd beschikbaar waren gesteld, werden toen verloot.

In 1970 zal St. Willibrordus uit Esch in Bakel komen schieten en dan zegt men in Esch: dan gaat het schild naar Esch.

Op 20 september bracht een groep Engelse oud-militairen een bezoek aan Bakel. Door ons gilde werden deze oud-soldaten aan de bus afgehaald en de vendelgroet gebracht.

Na het diner trok men in optocht naar de bus en deed men hen uitgeleide uit Bakel.

Het vendelen viel bij hen wel zo in de smaak dat Bakels gilde werd uitgenodigd om over 2 jaar een paar dagen naar Engeland te komen wat door het gilde met genoegen werd aangenomen.

7 november hield het gilde zijn jaarlijkse teerdag. Er werd begonnen met een H. Mis, de dag werd verder gezellig doorgebracht. 's Avonds waren ook de vrouwen van de leden aanwezig, alsmede de beide beschermheren met hun vrouwen.

Ook werden nieuwe vendels getoond, welke door allen bijzonder mooi werden gevonden.

Bij de begrafenis van de burgemeester A. Diepstraten op vrijdag 17 oktober, escorteerde het gilde. Onder de H. Mis stond het gilde in het priesterkoor van de kerk. Bij het graf bracht het gilde de overledene de laatste vendelgroet.

Namens de kring was voorzitter A. Niessen en F. Beks van het St. Margaretha gilde aanwezig.

Ant. Slegers, Esp 1, Bakel

SINT JORISGILDE DEURNE

20 mei 1969 bracht het Sint Jorisgilde de vendelgroet bij Th. Engelen, nestor van dat gilde.

Deze bracht in 1925, met nog een paar andere leden, het gilde weer tot leven. Deze leden waren o.a. Jozef Martens, Fr. Welten, Jan Evers en Fried Beenen. Na een opbloei,

vooral na het gildefeest in 1930, kwam later de terugslag. Het dreigde zelfs weer uit te sterven, totdat de zoon van de huidige hoofdmans er zich mee ging bemoeien.

Na jarenlange strijd slaagde hij erin, het gilde op het peil te brengen waarop het nu is.

Th. Engelen, die reeds erelid was, werd bij gelegenheid van zijn 90ste verjaardag, benoemd tot ereleden van het gilde en werd hem door hoofdmans Toon Engelen een prachtig schild met ketting aangeboden, terwijl de kleinzoon Hubert de vendelgroet bracht.

Bij deze gelegenheid werd deze foto, waar de 4 geslachten Engelen opstaan, gemaakt. Ereleden Th. Engelen, 90 jaar, Hoofdmans Toon Engelen, 58 jaar, Vendelier Hubert Engelen, 30 jaar, en de 2 zoons van de laatste n.l. Ronny 2½ jaar en Marion 1 jaar. Dus 3 geslachten zijn lid van het gilde en brachten het gilde tot de huidige bloei.

Dat vooral de jarige daar erg mee vereerd was spreekt vanzelf. De dankbaarheid van hem werd dan ook vorstelijk uitgedrukt. Tot slot sprak de hoofdmans de wens uit, om over 5 jaar nog eens terug te komen.

Op 18 oktober werkte het gilde, samen met Sint Antoniusgilde, mee aan de opening van de immense Sporthal van het Peelland college. Ruim 600 bezoekers, plus nog 350 á 400 medewerkers, vulden deze Sporthal. Onder een luid applaus werkten de beide gilden samen hun programma af. Later volgde de finale waar ook alle medewerkers aan deelnamen en zo werd de opening besloten. Op 26 oktober bracht het St. Jorisgilde voor het eerst in haar oude geschiedenis een bezoek aan de Craaienhut.

Hier op deze, in de geschiedenis van Deurne zo historische grond, brachten zij de dankbaarheidsgroet aan Driekske v. d. Weyer. Deze man die bij het jubileum van de hoofdman, hem een echte gildetrom had geschonken, kon door een misverstand niet aanwezig zijn bij de aanbidding op 4 febr. van de 2 gildetrommen. Daarom werd op 26 oktober deze dankbaarheidsgroet gebracht, hij hem thuis in de Craaienhut.

Voor de hoofdman sprak zijn dank uit voor

de hem aangeboden gildetrom, en Driekske werd tot lid van verdienste van het gilde benoemd, wat natuurlijk graag aanvaard werd. Na een geweldige ontvangst, waarbij zijn hele familie aanwezig was, was de geplande tijd veel te vlug om.

Nadat Driekske hen nogmaals bedankt had, omdat de toen gedane belofte ingelost was, keerde het gilde in een opperbeste stemming terug naar het gildehuis.

Kringnieuws van Maasland

OISTERWIJK

In ons vorig nummer hebben we reeds het jubileum van Gildebroeder Leo Knevel aangehaald. Na het verstrekken van het nieuws voor de Gildetrom had echter de viering plaats. Daarom nog even het voornaamste om deze man in de bloemetjes te zetten: In 1919 werd de heer Leo Knevel lid van het gilde **St. Barbara**, dat er toen erg beroerd aan toe was. Als zoon van de toenmalige hoofdman heeft hij er toen direct werk van gemaakt om het gilde nieuw leven in te blazen. Toen waren er in Oisterwijk 3 gilden n.l. **St. Sebastiaan**, **St. Barbara** en **St. Joris**; het laatste is echter verdwenen. Later werd hij hoofdman en koning van St. Sebastiaan dat hij mee heeft opgewerkt tot op het niveau dat het nu heeft bereikt. Veel heeft hij gedaan voor de herwinning van tradities.

De vendelgroep bestaat uit 10 vendeliers. Er zijn 4 tambours (met drie echte gildetrommen) en daarbij zijn er nog 16 handboogschutters. Dat is werk van hem geweest. Dit alles heeft de burgemeester bewogen Ouderling Leo voor te dragen om het Koninklijk zilver te mogen dragen. Deze Orde van Oranje Nassau is hem op 9 september verleend. Bij deze gelegenheid was er een geweldige receptie, waarbij vele gildebroe-

ders uit de omgeving aanwezig waren. Voor hem is dan ook de vendelgroet gebracht, hetgeen hij bijzonder op prijs heeft gesteld. Na de groet verbleven alle gildebroeders en -zusters nog lang in het gildehuis om dit feest gezamenlijk te vieren.

BAARDWIJK

Bertus van Daelen heeft op de Kruisboogzesdaagse de koning van Gilde **St. Ambrosius**, Bertus Kleijberg, weten te verslaan. Aanvankelijk was de stand Kleijberg 45 en Van Daelen 44 pt. Zij waren de koplopers en de andere hadden geen schijn van kans meer. Beide gildebroeders hebben echter nog hevig moeten strijden, doch de uiteindelijke winnaar werd Van Daelen met 52 pt. tegen Kleijberg 51. De hoofdman mocht in de zaal later onder goed gekozen bewoordingen de wisselprijs aan de winnaar overhandigen. Deze prijs is geschonken door M. Heeren. De prijsuitreiking bij de sluiting van het seizoen was: 1 J. Spapens, 2 B. v. Daelen, 3 H. Pullens, 4 B. Kleijberg, 5 S. van Hulten.

BESOIJEN

Het Gilde **St. Crispijn** en **Crispinianus** heeft op de statiedag op 25 oktober jl. de nog zo pas benoemde nieuwe pastoor als Gildeheer weten te installeren. 's Avonds werd in de parochiekerk St. Antonius de H. Mis opgedragen voor de pas overleden koning Louw de Louw, waarna de gebruikelijke „Kruisweg” werd gebeden — volgens het Gilde-reglement.

In de Gildezaal was de koffietafel waaraan ook pastoor Bocken aanzat. Door de Hoofdman werd de pastoor, die heel veel belangstelling voor het Gildewezen heeft, als Gildeheer geïnstalleerd. De pastoor gaf spontaan zijn „ja”-woord met een gloedvolle speech voor en over het Gildewezen. Tot slot zei hij: „De Gildebroeders zijn bereid voor de goede zaak te strijden”. De Hoofdman W. de Louw spelde de Gildeheer het insigne in zilver van het Gilde op.

Twee 40-jarige leden waren er op die avond te fêteren, n.l. Hoofdman de Louw en secretaris Nic. van Dongen. Deze huldiging werd verricht door de tweede Hoofdman, Jan van

GROEIBRILLANTEN

Hulten, die dat blijkbaar goed af ging. Beiden mochten een geschenk in ontvangst nemen. De Hoofdman schonk als waardering een voorzittershamer — waarin de beeltenissen van St. Crispijn en Crispinianus waren gesneden — aan het gilde. Gildebroeder Piet Mulder maakte zoals gebruikelijk weer

het gedicht op deze gebeurtenis met de nodige muziek.

De schietprestaties van het seizoen waren: Geweer opgelegd: 1 Stan v. Dongen; 2 W. de Louw; 3 H. van Dongen. Geweer vrije hand: 1 Stan v. Dongen; 2 H. v. Dongen; 3 H. de Louw sr. Jeugdschieten: 1 J. v. Hulten jr.; 2 H. de Louw en 3 Piet van Hulten.

„Ge moogt zoveel drinken als ge wilt en ge kunt zo laat thuis komen als ge wilt, maar waag het niet om koning te worden”, waren de geveugelde woorden van de vrouw van P. van de Wouw, deken bij St. Antonius en Sebastiaan Udenhout; maar koning werd hij

toch! Hier ziet u hem (op de foto links) met de nieuwe koning van St. Joris, W. van Locht, 22 jaar en pas drie weken bij de Guld! Piet van de Wouw had er daarentegen al 31 jaren opzitten.

BERKEL

Het Gilde **St. Hubertus** heeft op 14 oktober een flinke teleurstelling moeten incasseren. Toen het Gilde zich klaar maakte voor de verschieting bleek een groot aantal attributen te zijn vernield, welke waren opgeslagen aan de Heuneindseweg. Het gereedschap „vogels” bleek onherstelbaar te zijn beschadigd of waren verdwenen. Toch heeft men nog kunnen schieten. De uitslag was: Corps 1 N. Vissers; 2 R. Vromans; 3 B. v. d. Hout; de beste schutter van het jaar was A. van Spaandonk, 681 pt. Personeel: 1 J. Schoenmakers; 2 A. van Spaandonk; 3 mevr. Vromans. De einduitslag was: 1 Schoenmakers; 2 N. Vissers en 3 A. van Spaandonk. In de maand september heeft het Gilde St. Hubertus een vendelgroet gebracht op De Guldenberg waarbij de tekst en uitleg werd gegeven door dhr. Jan v. d. Mortel, aan een

uitgelezen gezelschap technische en wetenschappelijke personen welke daar congresseerden door het T.N.O. uit den Haag. Deze personen waren afkomstig uit geheel Europa.

ENSCHOT

Een mooi geluid uit dezelfde gemeente als hierboven maar nu van **St. Joris**, dat rustig aan doet.

De burgemeester heeft aan de heer A. Bombaaij in Tilburg, lid van dit gilde, het koninklijk zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau uitgereikt. In de 50 jaar die hij aan het Gilde is heeft hij heel veel hiervoor gedaan. Dhr. Bombaaij is Hoofdman. Ook aan Gildebroeder C. Obbens (85 jaar) is koninklijk brons aangeboden voor zijn 50-jarig lidmaatschap. Deze is woonachtig in Enschoot. Dit geschiedde op 10 oktober en in „de Schalm” werd een grootse receptie ge-

houden waar vele Gildebroeders van Berkel en ver van daarbuiten hun felicitaties kwamen aanbieden. **St. Hubertus** heeft nog een vendelgroet gebracht. De harmonie van Berkel-Enschot deed dit op een muzikale manier.

DE KLEINE KRING DE ZANDLEIJ

In Loon op Zand bij het Gilde **St. Ambrosius** werd de jaarvergadering gehouden van de **Kleine Kring De Zandleij** op 2 oktober. De voorzitter kon tevreden zijn over de resultaten van het Gilde **St. Ambrosius** dat de kringdag heeft gehouden op 27 april. Aan verschillende omstandigheden lag het dat niet veel gilden van de Zandleij deelnamen, hetgeen zeer betreutswaardig was, waardoor Loon op Zand naar een andere mogelijkheid moest uitzien om haar feest te doen slagen. Dat is dan ook bijzonder goed gelukt. Verder zei de voorzitter dat het waard was zo in de kleine kring door te gaan en daarom werd bepaald dat eind augustus of begin september 1970 de kleine kringdag werd gegund aan **St. Joris te Udenhout**. Hij verzocht om volledige medewerking.

HAAREN

Op 9 september werd op de bomen van **St. Willibrordus te Esch** de laatste wedstrijd gehouden van de schuttersbond Haaren e.o. C. v. d. Wiel Lzn. werd schutterskampioen, opgelegd met 15 punten voorsprong op no. twee. J. v. d. Wiel behaalde vrije hand de tweede kampioensprijs.

Op 29 oktober hield **St. Catharina** haar laatste schietwedstrijd van het seizoen. 1 T. Heuvelmans jr.; 2 Jos van Empel; 3 A. Heuvelmans sr. Bij de dames was 1 mevr. Heuvelmans; 2 mevr. Schellekens. **St. Antonius en Sebastiaan** hield bij Michels een wedstrijd. Volgens traditie moest geschoten worden met oude houten latbogen. Kampioen werd Nic. v. Haaren; 2 F. v. d. Wiel; 3 A. v. d. Wiel. De voorzitter van de schietcommissie reikte de kampioensbeker uit.

LOON OP ZAND

St. Crispijn heeft op 11 oktober zijn statiedag gevierd. 's Middags een onderlinge schietwedstrijd, gewonnen door Mart. Brands. 's Avonds koffietafel met huldiging van twee gouden leden, nl. oud-deken Cees van Loon, welke ziek thuis was en Bernard van Noije, de Koning van het Gilde. De eerste kreeg een fruitmand, de laatste een fles geestrijk vocht.

Op 29 oktober daarna is de oud-Deken Cees van Loon overleden. In hem verliest het Gilde een bijzondere man, die er heel veel voor gedaan heeft.

De Hoofdman.

Sint Ambrosius

vierde op 25 november zijn statiedag. Deze dag begon met een gildemis, welke door de pastoor werd ingeleid door een passage uit het boek van de secretaris „Het Vendel”. Tijdens de vergadering werden de banden met de fam. Verheijen aangehaald, doordat Jkvr. Olga Verheijen en Douarière Verheijen-

Scheidius als Gildezusters werden aangestemd. Zij hebben verder de hele dag mee gevierd. Weer werden nog 3 nieuwe leden aangenomen. 's Middags werd een onderlinge handboogprijsverschietsing gehouden. De Beschermheer Jhr. Charles Verheijen was die dag ook aanwezig. De prijzen van het schieten zullen op de feestdag van de handboogschutterij worden uitgereikt.

St. Ambrosius heeft nog deelgenomen aan de wedstrijd voor de Pater van Leijden-actie in Waalwijk: 1 M. Broeders; 2 A. Bink; 3 H. Berkelmans; 4 A. v. d. Aa; 5 J. Toorians en 6 A. Dankers jr. Het tweede zestal: 1 E. van Hooren; 2 H. v. d. Aa; 3 P. Vromans; 4 A. Vermeer; 5 J. Berkelmans en 6 H. Berkelmans.

St. Hubertus hield op 20 augustus een schietconcours. Dagbeker werd gewonnen door G. v. d. Broek, opgelegd. De medaille door **St. Joris Udenhout**. Medaille voor vrije hand ook voor **St. Joris Udenhout**, ook de dagbeker vrije hand. Op puist werd 1 J. W. Aarts. Personeel 1 A. v. d. Broek en 2 Eb-bing.

Op een op 28 september gehouden districtsconcours werd voor Korps: 1 W. v. d. Broek **St. Hubertus Loon op Zand**; 2 R. Hoesen **Loon op Zand**; en 3 A. Vromans, **St. Joris Udenhout**. Personeel opgelegd: 1 J. Bouwman **Oosterhout**; 2 B. Vromans **Udenhout**; 3 Jac. Mannie **Udenhout**. Personeel vrije hand: 1 van Strien, **Oosterhout**; 2 A. Weijtmans **Udenhout St. Joris**; 3 J. Bouwman **Oosterhout**.

Extra aanbieding opgelegd: W. v. d. Gouw **Haarsteeg**; idem vrije hand A. Weijtmans **St. Joris Udenhout**; Puist: A. Vromans **St. Joris**.

OISTERWIJK

Op 28 september sloot **St. Sebastiaan** zijn seizoen op de baan en op de boom. W. Deen en B. Verstraaten wonnen de beker op de doel. Op de boom werd gewonnen door B. van Straalen; persoonlijk op doel werd 1 J. Scholtze; 2 B. van Straalen; 3 A. Schilders. Prijs op de schutsboom: 1 W. Deen; 2 B. van Straalen en 3 G. Omis. Voor de dames werd 1 mevr. Scholtze en 2 mevr. Jansen.

Wij menen goed te doen van elke vereniging die nieuws heeft, dit in de Gildetrom te brengen, maar dan verwachten we van de secretariaten van de gilden graag gegevens. Ook andere gilden stellen prijs op nieuws van UW gilde! Stuur het voor Maasland dan in aan ondergetekende. Bij voorbaat hartelijk dank!

Jan Toorians,
Willibrordusstraat 4,
Loon op Zand.

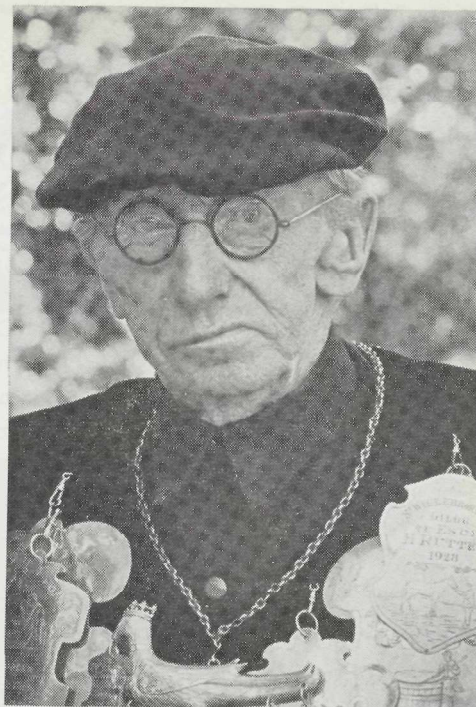
ST. WILLIBRORDUS, ESCH

**Bij het overlijden van onze ere-deken
en oud-hoofdman Joh. Konings**

Met Hannes Konings is van ons heengegaan een onzer echte gildebroeders. Hannes heeft in de tijd dat de meeste gilden terugliepen naar de vergetelheid de scepter gezwaaid over ons Willibrordusgilde. De „schuts” is dankzij hem bewaard gebleven en echt gehouden. Samen met Naris Konings en onze „meester” heeft Hannes in die moeilijke tijd en vooral tijdens de oorlogsjaren veel voor onze schuts betekend. Met weinig geld maar met veel moed hebben zij voor de schuts alle moeilijkheden getrotseerd die er waren. Hem was het geluk beschoren om koning te schieten en zijn zoon Kees Koning te zien worden. Hannes was een vraagbaak en een steun voor onze jongere gildemensen met zijn helder verstand en zijn rake antwoorden. Hij laat een leegte achter die niet meer op te vullen is.

Moge Lien en zijn familie de kracht onder vinden die hij bezat om opgewekt verder te leven. Het zal niet meevallen.

Hannes, rust in vrede, dat is de wens van alle gildebroeders, die u gekend hebben.

Nieuws uit Kempenland

VENDELGROET AAN H.M. KONINGIN JULIANA

Op 18 september 1969 waren in Eindhoven van plm. 60 gilden afgevaardigden aanwezig bij de opening van het nieuwe stadhuis en de herdenking van Brabants bevrijding 25 jaar geleden. 300 gildebroeders hebben Brabant op een grandioze wijze vertegenwoordigd. Het is voor allen, die het geluk hadden aanwezig te mogen zijn, een feest geworden dat men niet gemakkelijk zal vergeten. De massale opmars op het imposante Stadhuisplein en de vendelgroet aan Hare Majesteit, direct nadat zij vanaf de loggia het nieuwe stadhuis voor geopend had verklaard, heeft op iedereen een bijzondere indruk gemaakt. Duizenden belangstellenden sloegen dit gade. Bij de aankomst van Hare Majesteit vormden de gildebroeders een erehaag waartussen H.M. zich naar de Burgerhal begaf. H.M. had bijzondere belangstelling voor de koningen met hun prachtig gildesilver. Na de vendelgroet hebben de gilden door middel van een speciale afmars laten zien wat door samenwerking tot stand kan worden gebracht.

's Avonds trokken de gildebroeders in rijen van 12 man naast elkaar door de brede straten van Eindhoven en hebben zij wederom

voor H.M. de vendelgroet gebracht. H.M. was zo verrukt over hetgeen de gilden hadden geboden dat zij de Federatie-voorzitter Jhr. Mr. J. J. Smits van Oyen persoonlijk hiervoor wilde bedanken. De Federatie-voorzitter heeft H.M. hartelijk dank gezegd voor haar vriendelijke woorden.

Aan alle gildebroeders, die aan het welslagen hebben meegewerkt, de meest welgemeende dank!

DE REDAKTIE
DE REDAKTIERAAD
DE ADMINISTRATIE
DE DRUKKERS

van De Gildetrom, wensen alle Gildebroeders en particuliere abonnees een

Gezegend Kerstfeest

en een

Voorspoedig Nieuwjaar

de Gilde viert!

De Gilde viert..... zo luidt de aanhef van een heel oud vaderlands lied. Ja, de Gilde viert, al naar dat te pas komt, maar als de feestklanken zijn verstorven en de vendels opgeborgen, herneemt het leven van alledag zijn rechten, het leven met zijn risico's op velerlei gebied.

Zorg er voor, dat u daartegen
zo veel mogelijk gedekt bent

en zoek deze dekking bij een instelling, die reeds een mensenleeftijd lang heeft bewezen, dat zij ieders vertrouwen verdient.

Déze instelling:

VERZEKERINGEN NCB

TILBURG, PROF. VERBERNELAAN 200
TELEFOON 78133 (04250)